

DECIZIE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul	Iulia Sîrcu
Judecătorii	Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru Ion Druță, Nicolae Craiu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Buza Vasile cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărârea Judecătoria Călărași din 02 martie 2016,

c o n s t a t ă

La 18 ianuarie 2016, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Buza Vasile cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că a furnizat energie electrică la locul de consum nr. 7038045 pe adresa raionul Călărași, satul Sipoteni, str. Izvoarelor 37, consumatorul fiind obligat să achite în termen plata pentru energia electrică consumată. La 05 ianuarie 2014, în urma efectuării unui control al rețelelor electrice, reprezentanții ÎCS „Red Union Fenosa” SA (la 01 ianuarie 2015 fiind reorganizată prin separare ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL) au depistat conectare neautorizată la rețeaua de energie electrică la locul de consum nominalizat. În acest sens, în prezența lui Buza Vasile a fost întocmit actul nr. A22836 din 05 ianuarie 2014, prin care a fost constatată conectare samavolnică

la rețeaua de energie electrică, pârâtul consumând energie electrică fără evidența acesteia prin echipamentul de măsurare.

Indică ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL că la 21 ianuarie 2014 a fost efectuată recalcularea energiei electrice consumate pentru perioada 06 ianuarie 2013 – 05 ianuarie 2014 conform sistemului paușal și înaintată factura spre plată. Necătând la încălcările admise și stabilite, pârâtul a continuat comiterea faptelor ilicite și la 07 februarie 2014, reprezentanții furnizorului de energie au stabilit, în mod repetat, reconectare neautorizată la rețeaua de energie electrică la locul de consum nr. 7038045. În prezența lui Buza Vasile a fost întocmit actul nr. A24120 din 07 februarie 2014, prin care s-a constatat conectare samavolnică la rețeaua electrică. În consecință, la 13 februarie 2014 a fost efectuată recalcularea energiei electrice consumate pentru perioada 05 ianuarie 2014 – 07 februarie 2014, conform sistemului paușal și înaintată factura spre plată.

Declară reclamanta că pârâtul, prin consum fraudulos de energie electrică, a adus un prejudiciu întreprinderii, fiind obligat în temeiul art. 1398 Cod civil să-l repare. Astfel, la 11 ianuarie 2015 datoria pentru consumul energiei electrice constituie suma de 14 918, 36 lei, formată în rezultatul neachitării facturilor nr. 7038045030 din 21 ianuarie 2014 în sumă de 13 513, 74 lei și nr. 7038045031 din 13 februarie 2014 în sumă de 1404, 62 lei.

Menționează ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL că la 11 septembrie 2015, a fost expediată în adresa lui Buza Vasile reclamația nr. 07-07/15r-gnf, prin care a fost informat despre necesitatea achitării datoriei în sumă de 14 918, 36 lei, însă nu a primit nici un răspuns. Pârâtul nu a contestat în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ actele de depistare a încălcărilor și facturile spre plată, acestea fiind valabile și obligatorii pentru ultimul.

Solicită încasarea din contul lui Buza Vasile a datoriei pentru energia electrică consumată în mărime de 14 918, 36 lei și taxei de stat în sumă de 447, 55 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Călărași din 02 martie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016, a fost respins apelul declarat de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și menținută hotărârea Judecătoriei Călărași din 02 martie 2016.

La 22 septembrie 2016, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016 și hotărârii Judecătoriei Călărași din 02 martie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și încasarea din contul lui Buza Vasile a datoriei în sumă de 14 918, 36 lei și taxei de stat în sumă de 1006,88 lei, constituită din 447,55 lei – taxa de stat achitată în instanța de fond, 335,66 lei – taxa de stat pentru apel și 223,67 lei – taxa de stat pentru recurs.

În susținerea recursului, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a invocat că este eronată concluzia instanțelor ierarhic inferioare privind inexistența raporturilor juridice și lipsa culpei intimatului Buza Vasile, deoarece potrivit actelor Primăriei Sîpoteni și actelor de depistare a consumului fraudulos nr.

A22836 din 05 ianuarie 2014 și nr. A24120 din 07 februarie 2014, ultimul deține în posesie și folosință imobilul situat în r-l Călărași, s. Sipoteni, str. Izvoarelor 37. Buza Vasile este fratele fostului consumator Buza Larisa, care a rămas să locuiască în imobil după decesul acesteia, însă conform informației oferite de către Primărie nu a perfectat actele de moștenire. Prin urmare, anume intimatul este persoana care a consumat energia electrică în mod fraudulos și a cauzat prejudiciu furnizorului de energie electrică.

De asemenea, declară ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL că intimatul Buza Vasile nu a contestat decizia furnizorului de a recalcula energia electrică conform sistemului paușal, în modul stabilit de lege. Astfel, atâta timp cât decizia furnizorului privind încălcarea de către consumator a clauzelor contractuale este în vigoare, consumatorul este obligat să achite datoria formată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că copia deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016 a fost expediată în adresa recurentei ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL la 19 iulie 2016, potrivit scrisorii de însoțire nr. 21266 (f.d. 73), însă nu conțin date despre recepționarea acesteia.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL la 22 septembrie 2016 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 13 octombrie 2016, în adresa intimatului Buza Vasile a fost expediată copia recursului declarat de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 noiembrie 2016, recursul declarat de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Conform art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Art. 572 alin. (1) și (2) Cod civil prevede că temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Iar art. 1398 alin. (1) Cod civil stipulează că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit pct. 49 lit. a) - c) din Hotărârea Agenției Naționale Reglementare în Energetică nr. 393 din 15 decembrie 2010 cu privire la aprobarea Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, consumatorul final are următoarele obligații pe care trebuie să le îndeplinească: să utilizeze energia electrică în mod rațional, inofensiv, eficient și fără fraude; să consume energie electrică numai prin receptoare omologate; să achite integral plata pentru energia electrică și penalitățile prevăzute de contract, în termenele stabilite și indicate în factură.

Conform pct. 50 lit. b) din hotărârea nominalizată, furnizorul are următoarele drepturi de care beneficiază: să recalculeze consumul de energie electrică, conform sistemului paușal, aplicând prevederile pct.93 – pct.96 din prezentul Regulament, în cazul constatării încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată.

Pct. 80 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice prevede că plata energiei electrice consumate se efectuează în baza facturii, emisă lunar de către furnizor, și înmănată consumatorului final sau expediată prin poștă.

Potrivit pct. 93 din Regulament, în cazul în care se constată încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale, care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a energiei electrice consumate, prin conectarea neautorizată a instalației electrice sau a receptoarelor electrice la rețeaua electrică, urmare a consumului de energie electrică prin evitarea echipamentului de măsurare sau prin contrafacerea sigiliului operatorului de rețea, la efectuarea calculelor consumului de energie electrică, conform sistemului paușal, se ia în calcul perioada de la data ultimului control al echipamentului de măsurare (sau perioada de la data comiterii acestor încălcări în cazul contoarelor electronice cu memorie) și până la data depistării, dar nu mai mare de 1 an.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii rezultă că în urma controlului efectuat de către reprezentanții furnizorului de energie ÎCS „Red Union Fenosa” SA, în prezența lui Buza Vasile, la locul de consum nr. 7038045 situat în r-l Călărași, s. Sipoteni str. Izvoarelor 37, a fost depistată conectarea neautorizată a receptoarelor consumatorului la rețeaua electrică a ÎCS „Red Union Fenosa” SA fără echipament de măsurare, fiind întocmit actul nr. A22836 din 05 ianuarie 2014 de depistare a încălcării clauzelor contractuale (f.d. 6).

La 21 ianuarie 2014, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a efectuat recalcularea energiei electrice consumate pentru perioada 06 ianuarie 2013 – 05 ianuarie 2014 conform sistemului paușal și înaintată spre plată factura nr. 7038045030 în sumă de 13 513, 74 lei (f.d. 7, 13).

La 07 februarie 2014, reprezentanții furnizorului de energie au stabilit, în mod repetat, reconectare neautorizată la rețeaua de energie electrică la locul de consum nr. 7038045. În prezența lui Buza Vasile a fost întocmit actul nr. A24120 din 07 februarie 2014, prin care s-a constatat conectarea neautorizată la rețeaua

electrică a ÎCS „Red Union Fenosa” SA a sarcinii din locuința dânsului fără echipament de măsurare (f.d. 8).

În consecință, la 13 februarie 2014 a fost efectuată recalcularea energiei electrice consumate pentru perioada 05 ianuarie 2014 – 07 februarie 2014, conform sistemului pașal și înaintată spre plată factura nr. 7038045031 din 13 februarie 2014 în sumă de 1404,62 (f.d. 9, 14).

Potrivit răspunsului Primăriei comunei Sipoteni nr. 293 din 29 octombrie 2015, conform Registrului de evidență a gospodăriilor populației nr. 15, contul 1319, pagina 45, în perioada anilor 2007-2011 în calitate de proprietar al casei de locuit cu suprafața de 80 m², recepționată în anul 1959, situată pe str. Izvoarelor 37 a fost înregistrată Buza Maria, care locuia împreună cu sora Buza Larisa, decedată la 16 iulie 2007. Totodată, pentru perioada anilor 2012-2016 în registrul de evidență sunt înregistrați pe adresa nominalizată proprietarul casei Buza Maria, decedată la 11 februarie 2013 și fratele Buza Vasile (f.d. 22).

La răspunsul dat, Primăria comunei Sipoteni a anexat copia extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor populației, unde este indicat la moment ca membru al gospodăriei doar Buza Vasile, cu mențiunea că membrii Buza Larisa și Buza Maria au decedat la 16 iulie 2007 și respectiv, 11 februarie 2013 (f.d. 23-26).

Analizând circumstanțele expuse și normele de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiată concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare privind respingerea acțiunii din motivul lipsei unui contract de furnizare a energiei electrice încheiat între ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și Buza Vasile și a dreptului de proprietate asupra imobilului de la locul de consum.

Or, conform actelor eliberate de către Primăria Sipoteni și actelor de depistare a consumului fraudulos întocmite de către furnizorul de energie, intimatul-pârât Buza Vasile locuiește în imobilul de la locul de consum situat în r-l Călărași, sat. Sipoteni str. Izvoarelor 37, fiind fratele fostului consumator Buza Larisa, care a rămas să locuiască în bunul imobil după decesul ultimei, fără a perfecta însă actele de moștenire.

Dat fiind faptul că după decesul proprietarului casei de locuit - Buza Larisa, nu a fost solicitată furnizorului încheierea unui nou contract de furnizare a energiei electrice, în actele de depistare a consumului fraudulos a fost indicat în calitate de consumator sora intimatului Buza Larisa, care este înregistrată istoric în baza de date a furnizorului.

Astfel, era imposibilă indicarea unui alt nume la rubrica „consumator”, în condițiile în care fostul consumator nu a depus cerere de reziliere a contractului sau de deconectare de la rețeaua furnizorului, iar un nou consumator nu a solicitat încheierea contractului și conectarea la rețeaua de energie electrică.

Prin urmare, este neîntemeiată concluzia instanțelor ierarhic inferioare precum că doar proprietarului gospodăriei de la locul de consum îi revine obligația de plată pentru energia electrică furnizată, deoarece s-a stabilit cert că la momentul constatării consumului fraudulos în imobil locuia intimatul Buza Vasile, care este consumatorul final al energiei electrice de la locul de consum nr. 7038045 și potrivit prevederilor Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei

electrice, citate supra, este obligat să utilizeze energia electrică în mod rațional, și fără fraude, să consume energie electrică numai prin receptoare omologate și să achite integral plata pentru energia electrică conform facturilor.

Mai mult ca atât, intimatul-pârât Buza Vasile nu a prezentat probe ce ar demonstra că după decesul Larisei Buza, în bunul imobil a continuat să locuiască alte persoane, fiind cert conchis că intimatul are viza de domiciliu în imobilul de la locul de consum fraudulos a energiei electrice, iar la momentul controlului și depistării consumului fraudulos de energie, posedă și folosea imobilul dat.

Astfel, potrivit pct. 93 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, în urma constatării conectării neautorizate a receptoarelor electrice la rețeaua electrică, urmare a consumului de energie electrică prin evitarea echipamentului de măsurare de către consumatorul final Buza Vasile, furnizorul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a efectuat calculul consumului de energie electrică conform sistemului paușal.

Totodată, instanța de recurs reține că potrivit pct. 173⁴ din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, decizia furnizorului privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică se contestă de consumatorul final în instanța de judecată în conformitate cu Legea contenciosului administrativ. În cazul în care, în conformitate cu Legea contenciosului administrativ, instanța de judecată dispune anularea deciziei, furnizorul este obligat să anuleze factura pentru consumul de energie electrică în rezultatul încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de energie electrică, emisă în baza acestei decizii.

La caz, Buza Vasile nu a contestat decizia ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu privire la recalcularea energiei electrice conform sistemului paușal în modul stabilit de Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, furnizorul nefiind în drept să ignore sau să anuleze factura de plată a energiei electrice atât timp cât decizia privind încălcarea de către consumator a clauzelor este în vigoare și nu a fost anulată de instanța de judecată.

În circumstanțele relevate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acțiunea înaintată de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL împotriva lui Buza Vasile urmează a fi admisă integral, cu încasarea din contul ultimului a datoriei pentru consumul energiei electrice în sumă de 14 918, 36 lei, precum și încasarea din contul intimatului-pârât în beneficiul recurentei, prin prisma prevederilor art. 94 CPC, suma de 1006,88 lei (447,55 lei taxa de stat pentru prima instanță, 335,66 lei taxa de stat pentru cererea de apel și 223,67 – pentru cererea de recurs) cu titlu de cheltuieli de judecată.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat legea și neîntemeiat au respins prezenta acțiune, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, a casa integral

decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016 și hotărârea Judecătorei Călărași din 02 martie 2016 și a pronunța o hotărâre nouă de admitere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016 și hotărârea Judecătorei Călărași din 02 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Buza Vasile cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite integral acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Buza Vasile cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul lui Buza Vasile în beneficiul Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată suma de 14 918 (paisprezece mii nouă sute optsprezece), 36 lei cu titlu de datorie și suma de 1006 (o mie șase), 88 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Nicolae Craiu